

N:o 29.

Ank. till Riksd. kansli den 2 maj 1899, kl. 4 e. m.

Betänkande, angående beräkning af vissa bevillningar för år 1900.

Jemlikt 40 § riksdagsordningen får bevillningsutskottet härmed afgifva förslag till beräkning af de särskilda bevillningarnas belopp för år 1900; innefattande detta förslag icke blott tull-, post-, stämpel-, bränvinstillverknings- och hvitbetssockertillverkningsmedlen, utan äfven afkastningen af bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter.

1:o.

Tullmedlen.

Tullmedlen, hvilka vid nästlidet års riksdag för innevarande år beräknades till 41,000,000 kronor, hafva i bruttoinkomst inbragt:

år 1895	kronor	39,348,796
„ 1896	„	42,201,218
„ 1897	„	43,537,911
eller i medeltal för dessa tre år	„	41,695,975
samt år 1898	„	52,211,885.

I underdånig skrifvelse den 10 sistlidne december angående inkomstberäkningen för år 1900, hvilken skrifvelse finnes bifogad Kongl. Maj:ts till innevarande Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets till-

stånd och behof, har statskontoret, efter erinran derom, att ifrågavarande statsinkomst under de senare åren alltjemt varit i stigande, yttrat, att en förhöjning i den senast antagna beräkningen torde böra äga rum, men har statskontoret ansett tullmedlen icke böra för år 1900 i riksstaten uppföras med högre än ett medelinkomsten för åren 1895—1897 motsvarande, dock till 42,000,000 kronor afjennadt belopp.

Med detta belopp hafva tullmedlen jemväl blifvit uppförda i Kongl. Maj:ts förslag till statsreglering för år 1900.

Med hänsyn dertill, att tullinkomsterna under de senaste åren varit i ständigt stigande och under sistlidet år uppgått till mer än 52,000,000 kronor, har utskottet emellertid ansett en höjning i den af Kongl. Maj:t föreslagna beräkningen af dessa inkomster kunna, utan fara för att beräkningen varder för hög, äga rum med 4,000,000 kronor. Utskottet hemställer förty,

att tullmedlen för år 1900 beräknas
till..... kronor 46,000,000.

2:o.

Postmedlen.

Vid nästlidet års riksdag beräknades postmedlen för innevarande år till 9,925,000 kronor.

Ifrågavarande medel utgjorde:

år 1895	kronor	8,548,268
„ 1896	„	9,035,371
„ 1897	„	9,704,637
eller i medeltal för dessa tre år	„	9,096,092
samt belöpte sig år 1898 till	„	10,310,473.

Postmedlen äro, enligt hvad statskontoret i sin ofvan omförmälda skrifvelse till Kongl. Maj:t uppgifvit, för år 1900 af generalpoststyrelsen beräknade till 10,800,000 kronor och jemväl af statskontoret med samma belopp upptagna. I denna beräkning har Kongl. Maj:t icke vidtagit någon förändring.

Utskottet har emellertid icke ansett sig kunna biträda detta förslag, då denna inkomsttitel i medeltal under åren

Transport kronor 46,000,000.

Transport kronor 46,000,000.
 1895—1897 endast utgjort i rundt tal 9,100,000 kronor
 samt icke ens under år 1898 uppgått till, utan vida under-
 stigit det föreslagna beloppet. På grund häraf har utskottet
 ansett nödig omtänksamhet kräfva, att det beräknade beloppet
 nedsättes, samt hemställer,

att postmedlen måtte för år 1900
 beräknas till kronor 10,000,000.

3:o.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Dessa avgifter hafva utgjort:

år 1895	kronor	928,955
„ 1896	„	934,722
„ 1897	„	990,409
eller i medeltal för dessa tre år	„	951,362
samt år 1898	„	1,066,073.

I sin ofvan omförmälda skrifvelse till Kongl. Maj:t har statskontoret — efter erinran om den förändring, som med 1898 års början trädt i kraft beträffande skyldigheten för utländsk handelsresande att vid handel med utländska varor här i riket erlægga bevillning — vidare omförmält, hurusom sistlidet års Riksdag, med fästadt afseende å den minskning i bankbolags sedelutgifning, som under år 1899 till äfventyrs kunde ega rum i följd af stadgandet i § 41 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1898, beräknat bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter till ett ned-satt belopp af 750,000 kronor; och anför statskontoret vidare:

»Nyss omförmälda lagrum innehåller, bland annat, att enskilda banker ega att intill utgången af år 1903 utgifva egna sedlar, samt att från början af år 1899 till utgången af år 1903 enskild bank, som, efter minst tre månader förut hos chefen för finansdepartementet derom gjord anmälan, af-stått från sin rätt att utgifva egna sedlar samt icke indragit

Transport kronor 56,000,000.

Transport kronor 56,000,000.

något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, eger åtnjuta hos riksbanken vissa förmåner.

Enligt hvad statskontoret inhemtat, läser någon sådan anmälan ännu icke blifvit gjord hos chefen för finansdepartementet, men deremot skall till nämnda departement ingått anmälan från en enskild, sedelutgifvande bank, att den med innevarande års utgång upphör med sin rörelse, som då öfvertages af ett nybildadt bankaktiebolag.»

På grund af hvad sålunda anförts har statskontoret hemställt, att ifrågavarande statsinkomst måtte med oförändradt belopp, 750,000 kronor, upptagas i riksstaten för år 1900; och hafva bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter i Kongl. Maj:ts förslag till statsreglering för sagda år uppförts med nyssnämnda belopp.

Då utskottet icke har något att häremot erinra, hemställer utskottet,

att bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter må för år 1900 beräknas till kronor 750,000.

4:o.

Stämpelmedlen.

Stämpelmedlen, som för innevarande år beräknats till 4,400,000 kronor, hafva utgjort:

år 1895	kronor 4,891,704
„ 1896	„ 5,240,923
„ 1897	„ 5,957,170
eller i medeltal för dessa tre år	„ 5,363,266
samt år 1898	„ 6,846,865.

Enligt uppgifter från finansdepartementet för åren 1895, 1896 och 1897 hafva de stämplars, som användts till nedannämnda handlingar, uppgått till följande belopp:

Transport kronor 56,750,000.

Transport kronor 56,750,000

Handlingar.	År 1895.	År 1896.	År 1897.
till lagfartsprotokollet	1,190,522 90	1,616,653 30	1,787,031 95
„ inteckningsprotokollet	212,223 11	269,287 27	329,896 78
„ äktenskapsförordsprotokollet	4,646 —	4,645 —	4,411 —
„ bouppteckningsprotokollet	1,117,537 80	1,107,903 90	1,400,414 65
Summa kronor	2,524,929 81	2,998,489 47	3,521,754 38

Bevillningsafgiften för spelkort, som före den 1 juli 1896 utgått med 1 krona 50 öre och derefter med 50 öre för hvarje kortlek, har inbragt

år 1895	kronor 92,551
„ 1896	„ 83,661
„ 1897	„ 111,832.

För år 1898 likasom för år 1897 beräknades stämpelmedlen till 5,000,000 kronor. I anledning af Riksdagens beslut derom, att skyldigheten att vid utställandet af inrikes vaxel förse densamma med stämpel skulle vid innevarande års ingång upphöra, hvarigenom enligt Riksdagens beräkning en minskning af 600,000 kronor i inkomsterna komme att uppstå, blefvo emellertid i riksstaten för innevarande år stämpelmedlen upptagna med ett till 4,400,000 kronor ned-satt belopp.

Då den väsentligaste delen af skattetiteln är af vaxlande natur, samt någon erfarenhet ännu ej kunnat vinnas om resultatet af beslutet om upphörande af stämpelafgiften för vaxlar, har statskontoret i sin ofvanberörda skrifvelse ansett någon förändring i beräkningen häraf ej nu böra ske, utan hemställt, att stämpelmedlen måtte i riksstaten för år 1900 upptagas med oförändradt belopp af 4,400,000 kronor;

Transport kronor 56,750,000

Transport kronor 56,750,000
och har Kongl. Maj:t i öfverensstämmelse härmed föreslagit beräkningen af ifrågavarande statsinkomst till nämnda belopp.

Det af innevarande års Riksdag fattade beslutet, att vaxel, stäld att å utrikes ort betalas eller utfärdad å utrikes ort, skall, der den är stäld att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir föras i räkning för utställaren, vara från stämpel fri, torde ej medföra någon afsevärd minskning i inkomsten af stämpelafgiften, och har ej heller eljest i gällande stämpelförordning beslutits någon förändring, som kan för denna beräkning vara af betydelse. Utskottet har emellertid ansett något högre inkomst kunna af denna skattetitel påräknas samt hemställer alltså,

att stämpelmedlen för år 1900 beräknas till kronor 4,700,000

5:o.

Bränvinstillverkningsskatten.

Bränvinstillverkningen i riket har enligt uppgift i statskontorets ofvanberörda skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 10 december 1898 utgjort:

år 1893	liter	31,721,077
„ 1894	„	33,068,884
„ 1895	„	34,886,895
„ 1896	„	32,804,168
„ 1897	„	36,295,172
utgörande medeltalet för femårsperioden	„	33,755,239.

Medeltalet för femårsperioden 1892—1896 utgjorde enligt uppgift i samma skrifvelse 32,857,168 liter.

Enligt hvad utskottet inhemtat från finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå har tillverkningen uppgått under år 1898 till 38,645,834 liter och under de tre första månaderna af innevarande år till 20,053,660 liter.

Beträffande tillverkningsskatten meddelas i statskontorets nyssnämnda skrifvelse följande öfversigt för femårsperioden 1893—1897:

Transport kronor 61,450,000

Transport kronor 61,450,000

	Influten skatt.	Restitution för		Statsverket behållet.
		denaturerad bränvin.	för högt erlagd skatt.	
		Kronor.	Kronor.	
år 1893	15,849,588	534,549	5,017	15,310,022
„ 1894	16,277,549	606,960	4,712	15,665,877
„ 1895	16,558,451	710,025	1,709	15,846,717
„ 1896	17,545,976	744,617	5,279	16,796,080
„ 1897	18,438,057	919,989	5,643	17,512,425

Under år 1898 belöpte sig skatten till 19,958,278 kronor, och utgick under samma år restitution af tillverkningsafgift för denaturerad bränvin med 977,504 kronor, i följd hvaraf statsverkets behållna inkomst af denna skattitel under år 1898 utgjort 18,980,774 kronor.

I sin omförmälda skrifvelse har statskontoret anfört, att den fortgående ökningen i denna statsinkomst, som för år 1899 beräknats till 15,500,000 kronor, torde böra föranleda en höjning i beräkningen, i hvilket afseende statskontoret, med afseende derå, att inkomsten visserligen i medeltal under åren 1895—1897 influtit med mera än 16,700,000 kronor, men dock under ett af dessa år belöpt sig till endast något öfver 15,800,000 kronor, hemställt, att bränvinstillverknings-skatten måtte i riksstaten för år 1900 upptagas med ett till 16,000,000 kronor förhöjdt belopp.

Med detta belopp har ifrågavarande statsinkomst jemväl blifvit uppförd i Kongl. Maj:ts förslag till statsreglering för år 1900.

Utskottet anser dock, med hänsyn till ofvan angifna förhållanden, ytterligare 1,000,000 kronor kunna påräknas inflyta af denna inkomsttitel samt hemställer därför,

att bränvinstillverknings-skatten för
 år 1900 beräknas till kronor 17,000,000.
 Transport kronor 78,450,000

Transport kronor 78,450,000.

6:o.

Hvitbetssockertillverkningsafgiften.

Inkomsten af denna skattetitel har utgjort:

år 1895	kronor	7,139,148
” 1896	”	7,726,386
” 1897	”	11,008,906
” 1898	”	6,317,671.

Under nedannämnda tillverkningsår har vid samtliga fabriker inom landet afverkats följande myckenhet hvitbetor:

år 1894—1895	628,480	ton
” 1895—1896	538,709	”
” 1896—1897	890,240	”
” 1897—1898	716,141	”
” 1898—1899	480,932	”

Enligt kongl. förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket den 19 maj 1893 skall för all tillverkning af hvitbetssocker erläggas tillverknings-skatt i förhållande till det utbyte i råsocker, som de för tillverkningen använda hvitbetor enligt den i förordningen bestämda grund antagas hafva lemnat; och skall denna skatt utgöra hälften af gällande tullsats för utländskt råsocker af mörkare färg än n:o 18 af den i världshandeln antagna holländska standard. Det beskattningspligtiga råsockret beräknas efter de för tillverkningen använda betornas vigt sålunda, att 100 kilogram råa (ej torkade) hvitbetor antagas lemna ett utbyte af 10,5 kilogram socker. Då tullen å socker, till färgen mörkare än ofvannämnda standardnummer, är bestämd till 23,5 öre för kilogram, utgår skatten sålunda med 12 kronor 33 öre för hvarje ton afverkade betor. För åtskilliga fabriker har dock någon minskning i den sålunda stadgade beräknings-

Transport kronor 78,450,000.

Transport kronor 78,450,000.

grunden varit för viss tid medgifven, i följd hvaraf tillverkningsskatten vid dessa utgått med lägre belopp; men denna förmån, som för närvarande åtnjutes af fabrikerna i Köpinge, Karpalund, Roma och Karlshamn, upphör för de tre förstnämnda fabrikerna den 1 september innevarande år och för fabriken i Karlshamn, der utbytet under åren 1898—1900 skall beräknas efter 9,5 procent, den 1 september 1900.

Ifrågavarande statsinkomst, som i 1898 års riksstat uppförts med 8,000,000 kronor, beräknades af samma års Riksdag för år 1899 till 9,000,000 kronor; och har statskontoret, under förmälan att minskningen i inkomsten under år 1898 icke torde böra föranleda att härutinnan vidtaga någon ändring, hemställt, att samma beräkning måtte få gälla äfven för år 1900. I enlighet med denna statskontorets hemställan har Kongl. Maj:t i förslaget till statsreglering för nästkommande år upptagit ifrågavarande statsinkomst till 9,000,000 kronor.

I likhet med statskontoret anser utskottet, att minskningen i inkomsten af ifrågavarande skattetitler under år 1898 icke bör föranleda nedsättning i beräkningen deraf för år 1900. Orsaken till nyssberörda minskning torde ligga i den synnerligen svaga skörden af hvitbetor nästlidet år och är sålunda af tillfällig natur. Härtill kommer, att från och med instundande tillverkningsårs början, den 1 september innevarande år, endast en fabrik, nemligen den i Karlshamn, eger åtnjuta nedsättning i utbytesberäkningen och tillverkningsafgiften. Då betafverknigen hvarje år till största delen avslutas före december månads utgång samt, såsom ofvan nämnts, utbytet från och med den 1 september 1900 skall jemväl vid denna fabrik beräknas enligt den i allmänhet gällande grund eller 10,5 procent, kan nämnda förmån icke synnerligen inverka på den under år 1900 från ifrågavarande fabrik inflytande skatten.

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet,

Transport kronor 78,450,000.

Transport kronor 78,450,000.

att hvitbetssockertillverkningsafgiften
för år 1899 upptages i riksstaten med kronor 9,000,000.

Summa kronor 87,450,000.

Stockholm den 2 maj 1899.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

af herr *Cavalli*, som vid *punkten 1:o*) anført:

»Det förslag till förändradt sätt för allmänna bevillningens utgörande, som funnit sitt uttryck i chefens för finansdepartementet yttrande till statsrådsprotokollet den 13 januari 1899, hade enligt min mening bort i hufvudsak vinna Riksdagens bifall, likasom jag förmenar, att bevillningsutskottet i anledning af detta förslag, som af Kongl. Maj:t blifvit gilladt och i öfverensstämmelse hvarmed allmänna bevillningen upptagits i Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, bort med *särskildt* betänkande inkomma, under det att behandlingen af detta förslag nu förekommer först i sammanhang med den slutliga regleringen af bevillningssumman.

Då det icke tillkommer bevillningsutskottet att yttra sig i fråga om öfverskottsmedels användning för fyllande af den minskning i statsinkomsterna, som uppstår genom beräkandet af bevillningen endast till halft belopp, har jag, för att om möjligt ännu vinna en sådan behandling af detta ärende, att ifrågavarande förslag *kan* bifallas, velat emot utskottets beslut i denna punkt anmäla min reservation och hemställa,

att tullmedlen för år 1900 måtte af Riksdagen beräknas till 49,000,000 kronor»;

af herr grefve *Hamilton*, som anförde:

»Enligt häfdvunnen sed har bevillningsutskottet förslagsvis beräknat inkomsterna af de särskilda bevillningarna med hänsyn mindre till dessa inkomsters sannolika belopp än till det antagliga behovet af inkomster för statsregleringens uppgörande. Dervid har utskottet ställt sina beräkningar så, att för statsregleringen måste komma att erfordras bevillning af fast egendom och af inkomst till ungefär dubbla beloppet af hvad Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen ifrågasatt. Med godkännande af utskottets beräkningar kommer Riksdagen i följd häraf att för denna gång hafva faktiskt omöjliggjort den af Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagna reformen i fråga om ändrad anordning för allmänna bevillningens upptagande i riksstaten, och detta utan att statsutskottet, till hvilket nämnda fråga remitterats, deröfver afgifvit något utlåtande eller den ifrågasatta reformens behöflighet och ändamålsenlighet eljest gjorts till föremål för Riksdagens pröfning. Mot detta sätt att behandla en enligt min tanke både viktig och angelägen fråga har jag härmed velat reservera mig, dock ej så mycket i syfte att klandra bevillningsutskottets förfarande som för att i min mån söka fästa uppmärksamheten derå, att den ifrågasatta reformen, vare sig den vid en kommande riksdag anses böra genomföras på det af Kongl. Maj:t nu ifrågasatta eller på annat sätt, svårligen lär kunna förverkligas utan samverkan af statsutskottet och bevillningsutskottet»;

af herrar *af Burén*, *Meyer* och *Dahlstedt*, hvilka instämt med herr grefve *Hamilton*;

af herrar *Swartling* och *Bergendahl*, hvilka ansett, att de särskilda bevillningarna bort beräknas till följande belopp, nemligen:

tullmedlen	kronor	45,500,000
postmedlen	„	10,800,000
bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter	„	750,000
stämpelmedlen	„	4,400,000
bränvinstillverkningskatten	„	17,000,000
hvitbetssockertillverkningsafgiften	„	9,000,000;

samt af herrar friherre *von Schwerin* och *Söderberg*.